

**Kúria
végzése**

Az ügy száma: Bfv.III.45/2020/5.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Dr. Soós László, előadó bíró
Dr. Kónya István, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2020. június 30.

Az ügy tárgya: kifosztás büntette

Terhelt: terhelt

Első fok: Miskolci Járásbíróság, 7.B.2682/2016/19., ítélet, tárgyalás,
2017. május 29.

Másodfok: Miskolci Törvényszék, 14.Bf.542/2017/9., végzés, nyilvános ülés, 2018.
február 19.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A kifosztás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Miskolci Járásbíróság 7.B.2682/2016/19. számú ítéletét, illetőleg a Miskolci Törvényszék 14.Bf.542/2017/9. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítványozó, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Miskolci Járásbíróság a 2017. május 29. napján kihirdetett, és a Miskolci Törvényszék 14.Bf.542/2017/9. számú végzése folytán 2018. február 19. napján jogerős 7.B.2682/2016/19. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki kifosztás büntetében [Btk. 366. § (1) bekezdés c) pont], ezért őt mint különös visszaesőt két év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és két év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a terhelt a szabadságvesztés büntetésből nem bocsátható feltételes szabadságra. Megszüntette továbbá a Miskolci Járásbíróság Bpk.2390/2014/5. számú ítéletének végrehajtása során alkalmazott feltételes szabadságot.
- [2] A járásbíróság a 2018. május 10. napján - különleges eljárásban - meghozott és 2018. május 30.

napján jogerős 7.Beü.812/2018/3. számú végzésével megszüntette a Kazincbarcikai Járásbíróság 16.Fk.538/2013/18. számú és a Miskolci Járásbíróság Bpk.3.019/2014/6. számú ítéletének végrehajtása során alkalmazott feltételes szabadságokat.

- [3] A terhelt perújítási indítványát a Miskolci Törvényszék a 2019. május 16. napján meghozott és a Debreceni Ítéletábla Bpkf.II.576/2019/4. számú végzése folytán 2019. november 14. napján véglegessé vált 3.Bpi.410/2019/2. számú végzésével elutasította.

II.

- [4] A jogerős határozatok ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.
- [5] Indokai szerint az eljáró bíróságok törvénysértően minősítették kifosztás büntettének, a helyes minősítés a szabálysértési értékre elkövetett lopás vétsége lett volna, mivel az eltulajdonított dolgok nem a sértettnél, hanem a nyitott ingatlanban, az asztalon voltak. Ez felveti a sértetti közrehatás kérdését is. Hivatkozott a nullum crimen et nulla poena sine lege elvére, melyet véleménye szerint az eljáró bíróságok megsértettek azzal, hogy a vád szerinti minősítést fogadták el. Nem vizsgálták, hogy lehetősége volt-e előre látni a cselekményért várható joghátrányt, ami szerinte eltúlzott, mert a helyes minősítés mellett a büntetési tétel három hónaptól egy évig terjedő szabadságvesztés, így álláspontja szerint a vele szemben kiszabott két év szabadságvesztés törvénysértő.
- [6] Indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra.
- [7] A Legfőbb Ügyészség a BF.78/2020/2. számú, a Be. 657. § (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint a Miskolci Törvényszék helytállóan fejtette ki, hogy a kialakult ítélkezési gyakorlat szerint kifosztás büntettként kell értékelni az elkövető azon cselekményét is, amikor az elkövetési tárgyat jogtalan eltulajdonítás végett nem közvetlenül a sértettől (annak ruházatából) veszi el, hanem a védekezésre képtelen személy közvetlen közeléből. A másodfokú bíróság részletesen és helyesen mutatott rá, hogy a terhelt által eltulajdonított tárgyak közvetlenül az alvó sértett mellett található asztalon voltak, így a kifosztás büntettének törvényi tényállási elemei maradéktalanul megállapíthatók.
- [8] Ezért indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott első- és másodfokú határozatot hatályában tartsa fenn.
- [9] A felülvizsgálati indítvány elbírálására a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulást tartott, melyen a megtámadott határozatokat a felülvizsgálati indítvány alapján bírálta felül; emellett a 659. § (6) bekezdése alapján vizsgálta a 649. § (2) bekezdésében meghatározott esetleges eljárási szabálysértéseket is, illet azonban nem észlelt.

III.

- [10] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [11] A Btk. 366. § (1) bekezdés c) pontja szerint minősülő kifosztás büntettét az követi el, aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett védekezésre képtelen, illetve a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személytől elvesz.
- [12] A 459. § (1) bekezdés 29. pontja alapján pedig védekezésre képtelennek kell tekinteni azt is, aki helyzeténél vagy állapotánál fogva ideiglenesen vagy véglegesen nem képes ellenállás kifejtésére.
- [13] A terhelt a bűncselekmény első fordulatainak (a védekezésre képtelen személytől való elvétel) alkalmazását vitatja.
- [14] A felülvizsgálati eljárásban irányadó, a jogerős ítéletben megállapított történeti tényállás szerint a terhelt 21 óra körüli időben a kulcsra nem zárt kapun és bejárati ajtón keresztül bement a sértett házába. Az egyik szobából az ágy mellett körülbelül egy méter távolságra lévő asztalról elvette a

szobában alvó sértett tulajdonát képező mobiltelefont a benne lévő SIM kártyával, melyek összértéke 7.000 forint, valamint 4.500 forint készpénzt is, majd az ingatlanból távozott. A terhelt a cselekményével összesen 11.500 forint kárt okozott, melyből - a telefon és a benne lévő SIM kártya terhelttől történő lefoglalása és a sértett részére kiadása okán - 7.000 forint megtérült.

- [15] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.
- [16] Ez azt jelenti, hogy az esetlegesen hibás minősítés nem önmagában, hanem csak akkor képez felülvizsgálati okot, ha a helyes minősítéshez képest a kiszabott büntetés törvénysértő.
- [17] Másfelől helyes minősítés esetén is felülvizsgálatnak van helye, ha a kiszabott büntetés önmagában a büntető anyagi jog (más) szabályát sérti.
- [18] Ha azonban a minősítés törvényes és az annak alapján kiszabott büntetés is megfelel a büntető anyagi jog szabályainak, akkor a Be. idézett rendelkezése szerinti ok alapján nincs lehetőség sem a jogerős határozat megváltoztatására, sem annak hatályon kívül helyezése mellett az eljárás új eljárásra utasítására.
- [19] Jelen ügyben erről van szó.
- [20] Az eljáró bíróságok törvényesen minősítették a terhelt bűncselekményét kifosztás büntetnének. A másodfokú bíróság végzésének 3. oldalán hivatkozott az ezzel kapcsolatos bírói gyakorlatra.
- [21] Az alvó ember - értelemszerűen - egészségi állapotától függetlenül is nincs eszméleténél, s mint ilyen, akaratnyilvánításra, ekként pedig az elvétellel szemben védekezésre képtelen, hiszen - legalábbis amíg ezen állapota fennáll - a védekezést igénylő helyzetet sem észleli (BH 2016.166., BH 2017.220.).
- [22] A Kúria Bfv.II.1.070/2018/5. számú határozatában pedig kifejtette, hogy a testi közelség és a fizikai birtoklás egymástól eltérő fogalmak. A kifosztás vizsgált fordulatanak a megállapítása körében annak van jelentősége, hogy a sértett a ténylegesen a birtokában lévő dolog elvételét az alvó állapota miatt nem tudja megakadályozni. Az elkövető oldaláról pedig annak van jelentősége, hogy az elkövető felismerje (tudja), hogy az általa eltulajdonítani kívánt dolog a passzív alany (sértett) birtokában van, aki a bűncselekmény elkövetésének felismerésében, vagy az ellene való védekezésben (annak megakadályozásában) alvó állapotánál fogva korlátozva van, és ez teszi lehetővé, illetve könnyíti meg a bűncselekmény elkövetését, azaz a dolog elvételét.
- [23] A terhelt által hivatkozott sértetti közrehatás éppen ezért jelen ügyben közömbös.
- [24] Ami az előre láthatóságot illeti, annak egyrészt nincs kapcsolata a terhelt által hivatkozott nullum crimen et nulla poena sine lege elvével (amelyet a Btk. 1. §-a mond ki). Másrészt a Kúria utal arra, hogy az eljáró bíróságok a terhelt bírósági tárgyaláson előadott védekezését nem, a nyomozás során tett beismerő vallomását (nyomozati iratok 52. oldal) viszont elfogadták, amelyben a terhelt elmondta, miszerint bement a kulcsra nem zárt bejárati ajtón, a sértett a szobában aludt, látta, hogy az asztalon ott van a pénze meg a mobiltelefonja, és arra gondolt, hogy elviszi azokat.
- [25] A terhelt tehát tisztában volt cselekménye jogellenes voltával, és a bűnösség megállapításához ez elegendő, nem szükséges, hogy ismerje tettének büntetőtörvény szerinti minősítését.
- [26] Az eljáró bíróságok által kiszabott szabadságvesztés tartama is törvényes: a kifosztás büntetési tétele egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés. A terhelttel mint különös visszaesővel szemben az öt évig terjedő felső határ a Btk. 89. § (1) bekezdése alapján a felével, hét év hat hónapra emelkedett, így a felülvizsgálati indítvány valamennyi érve alaptalan.
- [27] Ekként a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a Miskolci Járásbíróság 7.B.2682/2016/19. számú ítéletét, illetőleg a Miskolci Törvényszék 14.Bf.542/2017/9. számú végzését hatályában fenntartotta.

[28] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a 458. § (3) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a 650. § (1) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 656. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2020. június 30.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s.k. előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
BÉ